

zájukra uszító s a szükséges és jogos reformokat tenger vér árán is megakadályozó felkelők, vagy az az intellektüeleket, munkásokat és parasztokat magába foglaló széles népi összefogás, amely védi a szabadságjogokat s kenyeret és világságot akar juttatni mindenkinek.

RAFAEL ALBERTI VERSEIBŐL

Fordította: AMIGÓ LÁSZLÓ

EGY SPANYOL POLGÁRI CSALÁD CSOPORTKÉPE

(Bácsikáim, nénikéim és a többiek)

Jöjjetek, kedveseim, többé és kevésbé kedveseim, magam se tudom, jöjjetek ti megvetették és megvetésreméltók, vendégek vagy átutazók, jöjjetek, vérem találkozni óhajt véletek és igazolni, hogy valóban futóbolondok voltatok, tökfilkók, osztálytok gyermekei, és hirül adni néktek, hogy egy új akarat kerekedett fel a tiétek ellen, hogy elsöpörje a föld színeit és beragyogja a világot.

Bácsikák, nénikék, déd-nagybácsikák és déd-nagynénikék, ti ködösök s a származás kegyetlen éjszakájába elvesztek. kiapadt mellékfolyói hozzátok kiáltó véremnek vagy még lüktető erek há-lózata, jöjjetek!

Nicolao, te borissza, ki csupaszon csüngtél le egy háromlábú asztalról, ki hangosan zokogtál a templomok homályában, ki véglegesen kinyújtóztál egy megfellebezhetetlen reggelen és egyesültél a föld porával Szent Ignác álóltözetében.

Guillelmo, te őrvöngő, lavajáró, az utolsó lépcsőfokon a csukott ajtók előtt, az egyházmegye érsekének gyontatója és bizalmasa.

Rafael, ki sétabot végére hurkolt mocskos rongydarabbal denevéreket ütöttél le a tisztítóüzbeli lelkek miséjekor, ki elbujdostál, elvesztél véred vak röppályáján.

Ignazio, ki megtartott vakolat híján minden ajtósarokban csikorgó kavics vagy. te aki elsüllyedsz salamoni nadrágjaid megfejtethetetlen fenekébe. Ignazio, te felemás szemű, kinek gyomrában konyak-láng gyullad ki a rózsafüzér valamennyi szent titkára, kit a litániákon puffadási rohamok fognak él, mint tested legfőbb kitörései és boros lelked szemmelátható elröppenései az üdvösség iránnába.

Tomasio, kinek négy ujját elvitte a puszkagolyó a citromfák megtámadásakor a papa kertjében.

Julio, te mérnök, borügynök s a Boldog Asszony poétája.

Xavér, te jóképű és irástudatlan: B. A, BA, C, A. FA.

José-Maria. másnéven „a szomorú”, te mulya, bélyeggyűjtő, ki egy madárházban laktál.

Elevenek és holtak, közeliak és távoliak, kik alétan lebegtek emlékezetem ma esti hálatelt látogatásán, bácsikák és nénikék, kikben még vigan csörgedez a vér vagy, akik gőzzéváltan usztok a fellegekben.

Josefina, te gyászruhás teknőc, az oltári szentség szerelmese, ábrándos és éjféli elvek üldözöttje, templomok és kolostorok szü-kölködő zarándoka.

Légy üdvöz, kolostorba zárt apáca, ki a nedvesség kutjában
senyvedsz tizenöt éves korod óta akit megrémit a sosemlátott
gépkocsik dudája.

Angelica, te riadt és titokzatos, te sápadt halottsirató lefűg-
gönyözött gyász-szobákban, ki legvégül hűbbantan éltüntél valami
ismeretlen falu ismeretlen házában.

Carmela, te Irgalmas-nóvér.

Nieves és Conception, ti karmelita nővérek.

Ti valamennyien, éltetekkel, homályos nevetekkel, amiket né-
hanap hallani vélek és keringeni érzek testem fáradtságában vagy
nyugalomban, ti mind, akik jelen vagytok ma este szobámban,

SZVETLOV GRANADAI ROMÁNCA

Harcba mentünk lassú ügetéssel s az „Almácskát” dudolta csa-
patunk.

És ez a dal ott maradt remegőn a zsendeszlú fű közt, utolsó-
pihenőnk halványzöld füve közt.

De van már más dalunk, messzi országról szóló, mit cimborám
hozott egyedül, lova hátán.

Elnézte szülőföldjét és ezt a dalt dudolta: Granada, Granada,
oh, drága Granadám!

És ügetett és ügetett és egyre dudolgatta. Vaj', hol láthatta
pajtásom a spanyol bérceket?

Mondd csak, Alexandroszk! Mondd csak komám, Zsarkov!
Honnén szedtétek a kasztiljai szót?

Szólalj meg, Ukrajna! Nem őrzi-e szérúd Sevcsenko Tárász
prémes süvegét?

Mondd, cimborá, honnan e forró dal: Granada, Granada, óh
drága Granadám?

Halkszavú álmodó ez, ilykép válaszol. — Egy könyvben lát-
tam, testvér, a messzi Granadát.

A neve fennen csengő, a dicsősége fényes. Délspanyolországi
büszke tartomány.

Otthonom elhagytam, s katonának álltam, földet hódítani a
granadai népnek.

Szüleim, isten veletek, családom, isten áldjon... Granada, Gra-
nada, óh drága Granadám!

Alomban ügetünk egy-kettő megtanulni az ütegek mennydör-
gő tűz-szavát.

Feljött a nap és ismét lebukott. A lovacska nem győzi már a
sztyeppét.

De az idő hegedűjén csapatunk egyre játssza, mindegyre bu-
san játssza az „Almácska” dalát.

S a te dalod, barátom, mi lett az égő dallal? Granada, Granada,
óh drága Granadám!

Teste a földre omlott, most távozott először fakója nyergiből.

Láttam: a hold ráhajlik tetemére s a halott ajkak azt sug-
ják: Granada...

A csapat messze járt; elhulltát meg se látta. S az „Almács-
ka” a harcunk végéig elkísért.

Szép szülőföldje nem hallotta többé: Granada, Granada, óh drága Granadám!

Ő beleveszett az alkonyati csöndbe. Tiszta könnycsepp a lehatlantó napban.

S az élet uj és uj dalokat költött... Ne bánkódjunk értük, cimborák.

Ne bánkódjunk, ne bánkódjunk... Ne bánkódjunk, cimborák... Granada, Granada, óh drága Granadám!

A Z Ú T D R I U S F E L É . . .

Irta: RAMON J. SENDER

A Korunk szeptemberi számában egy rövid jegyzetben (Ramon I. Sender 755. o.) már beszámoltunk a mai Spanyolország egyik legkiválóbb írójáról. A következőkben Ramon I. Sender Mágnes című regényének egy önálló részletét mutatjuk be. A Mágnes a spanyolokra súlyos vereséggel végződő spanyol-marokkói háború keretében (1921) a spanyol reménytelenség és hallgatás, a spanyol nihilizmus, a spanyol mult regénye. (A szerk.)

A hirtelen közeli zajra készenlétbe helyezi a fegyverét. Már nem fél. Gépiesen cselekszik. Tíz lépés távolságban egy fehér kutyát lát, amint hirtelen megáll, mozdulatlanul s azután megfordítja a fejét, amelyben két duzzadt, véres szem bujik meg. Bozontos, véres testének sovány körvonalai belerajzolódnak a levegőbe. A kutya szemeiből dühöt és reménytelenséget olvas ki Viance. Az ördög jelenéseire gondol, amiről gyermekkorában a faluban beszéltek s a meglepetése kíváncsisággá változik át. A kutya közelebb jön, de nem egyenest, hanem diagonális vonalban s nagyon lassan. Viance felkap egy követ, ráakar a kutyára kiáltani, a hangja azonban nem engedelmeskedik. Kirántja a kardját és vár. Az árok felől mintha valami tömeg lármája zúgna. A kutya egy pillanatra figyel s egy kupacra ugrik. Viance felemelkedik, menekülni, védekezni akar, megkísérli a járásit, nem tud, de a tömeg lármáját már maga fölött hallja. Ezek a miéink, az annuali csapatok! Jön a teherautó a vízzel s talán egy kórház! Tényleg közelednek. Egy tiszt és egy őrmester jelennek meg az élen.

— Parancsára! Parancsára! Én... parancsára!

— Mit beszélsz?

Az őrmester felemeli magához és hívja. A katonák sápadtak és olyanok, mint a kísértetek.

— Vized! Van vized?

Egy katona tábori kulcsot nyújt át neki s csak miután az utolsó cseppig kiürítette, eszmél rá, hogy ismét vizeletet ivott. Ezek a San Fernando ezred katonái.

— Ah, te 42-es vagy? — kérdezi az egyik.

— Igen. Annualba megyek, ugye nincs messze?

— Ördögbe, Annual már nem a miénk. Silvestre tábornok golyót röpített az agyába s akik a 42-esekből megmaradtak, egy csoportban elvonultak, hogy a sebesültek elszállítását biztosítsák. De egyetlen egy se maradt közülük életben. Drius előtt meg sem állunk... Ide három századdal érkeztünk.